

Sygn. akt III RC 164/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Mrągowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sylwia Jaroszevska

Protokolant: sekretarz Bartłomiej Wiśniewski

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2019 roku w Mrągowie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. I. (1), J. I. (2), A. I. (1) oraz E. I. (1) reprezentowanych przez matkę E. I. (2)

przeciwko A. I. (2)

o podwyższenie alimentów

I. uchyla wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 05 listopada 2019 roku w sprawie III RC 164/19,

II. podwyższa alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2017 roku w sprawie VI RC 1564/16 od pozwanego A. I. (2) na rzecz małoletniego J. I. (1), J. I. (2), A. I. (1), E. I. (1) z kwoty po 200 złotych miesięcznie, do kwoty po 500 / pięćset/ złotych miesięcznie, łącznie 2000 /dwa tysiące/ złotych miesięcznie płatne do rąk matki E. I. (2) do 15 – go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z raty, poczynając od dnia 01 grudnia 2019 roku,

III. w pozostałej części powództwo oddala,

IV. nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi,

V. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 164/19

UZASADNIENIE

E. I. (2) działając w imieniu swoich małoletnich dzieci J. I. (1), J. I. (2), A. I. (1) oraz E. I. (1) domagała się podwyższenia alimentów przysługujących małoletnim od pozwanego A. I. (2) ustalonych na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2017 roku w sprawie o sygnaturze akt VI RC 1564/16 z kwot po 200 zł miesięcznie do kwot po 600 zł miesięcznie na rzecz każdego małoletniego.

Powyższe uzasadniła tym, że od daty ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów potrzeby małoletnich dzieci znacznie wzrosły w związku z rozwojem psychofizycznym dzieci, edukacją, podjętym leczeniem i potrzebami życia codziennego. Przedstawicielka ustawowa małoletnich podała, że potrzeby małoletnich w związku z powyższym znacznie wzrosły, natomiast możliwości zarobkowe pozwanego zwiększyły się wskutek podjęcia pracy za granicą, wobec czego powyższy pozew był konieczny (vide: pozew –k.3-5).

Sąd wobec niezajęcia stanowiska przez pozwanego w wyroku zaocznym z dnia 5 listopada 2019 roku w sprawie III RC 164/19 podwyższył alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2017 roku w sprawie VI RC 1564/16 od pozwanego na rzecz małoletniego J. I. (1), J. I. (2), A. I. (1) oraz E. I. (1) z kwoty po 200 zł miesięcznie, do kwoty po 600 zł miesięcznie, łącznie 2 400 zł miesięcznie (vide: wyrok zaoczny z dnia 5.11.2019 r. w spr. sygn. akt III RC 164/19 –k.20)

Pozwany A. I. (2) w sprzeciwie od wyroku zaocznego wnosił o uchylenie wyroku zaocznego, oddalenie powództwa w części ponad kwotę 300 zł w stosunku miesięcznym na każde z małoletnich dzieci oraz o zasądzenie kosztów od powodów na rzecz pozwanego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że żądanie powodów ponad kwotę 300 zł miesięcznie na każdego powoda jest zbyt wygórowane (vide: sprzeciw od wyroku zaocznego –k. 28-31).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. I. (1), ur. (...), małoletni J. I. (2), ur. (...), małoletni A. I. (1), ur. (...) i małoletnia E. I. (1), ur. (...) są dziećmi pochodzącymi ze związku małżeńskiego A. i E. I. (2).

Obowiązek alimentacyjny A. I. (2) względem małoletnich dzieci po raz ostatni został ustalony na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2017 roku w sprawie o sygnaturze akt VI RC 1564/16 na kwotę po 200 zł na rzecz każdego małoletniego.

Małoletni J. I. (1) był uczniem szóstej klasy Szkoły Podstawowej w M.. Powtarzał pierwszą i czwartą klasę. Był słabym uczniem. Chorował przewlekłe na alergię i astmę oskrzelową. Poza tym miał epilepsję i zdiagnozowane (...). Małoletni J. S. dzielił mały pokój z trojgiem rodzeństwa.

Małoletni A. I. (1) był uczniem czwartej klasy Szkoły Podstawowej w M.. Był przeciętnym uczniem, do szkoły poszedł rok wcześniej. Nie chorował przewlekłe, nie przyjmował na stałe żadnych leków. Małoletni dzielił pokój z trojgiem rodzeństwa.

Małoletni J. I. (2) był uczniem czwartej klasy Szkoły Podstawowej w M.. Chłopiec powtarzał pierwszą klasę. Był słabym uczniem. Chodził do jednej klasy z bratem A. R.. Małoletni miał zdiagnozowane (...), poza tym nie chorował przewlekłe. Chłopiec dzielił pokój z trojgiem rodzeństwa.

E. I. (1) była uczennicą pierwszej klasy Szkoły Podstawowej w M.. Uczyła się przeciętnie. Małoletnia była zdrowa, nie przyjmowała na stałe żadnych leków. Pokój dzieliła z trzema małoletnimi braćmi.

E. I. (2) i A. I. (2) nie mieszkali razem. E. I. (2) od listopada 2015 roku była w nieformalnym związku, natomiast od sierpnia 2016 roku partner E. I. (2) mieszka wraz z nią i jej małoletnimi dziećmi. Matka małoletnich od dnia 24 kwietnia 2017 roku zatrudniona była w Urzędzie Miasta i Gminy w M. jako pracownik fizyczny za wynagrodzeniem około 413 zł brutto miesięcznie. Od czerwca 2017 roku miała otrzymać więcej punktów do obsługi i w związku z powyższym jej wynagrodzenie miało wzrosnąć, o około 300 – 400 złotych miesięcznie za jeden punkt. Dodatkowo otrzymywała z programu 500 + kwotę 2 000 zł miesięcznie, zasiłek rodzinny w kwocie 820 zł oraz alimenty wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego w łącznej wysokości 600 zł. E. I. (2) otrzymała w maju 2017 roku dofinansowanie do czynszu w kwocie 220 zł miesięcznie. Poza tym małoletnie dzieci otrzymują w szkole darmowe obiady. Konkubent E. I. (2) pracuje dorywczo na budowie za wynagrodzeniem miesięcznym około 1 500 – 2 000 zł miesięcznie. (...) przedstawicielki ustawowej powodów posiada małoletnią córkę, na którą płaci niesystematycznie alimenty. E. I. (2) chorowała na niedoczynność tarczycy, przeszła również zawał serca, ponadto ma zatorowość żylną.

A. I. (2) pozostawał w nowym związku. Pracował dorywczo, wykonując prace fizyczne za wynagrodzeniem miesięcznym około 1 000 zł – 1 200 zł. Utrzymywał jedynie kontakty z pełnoletnimi dziećmi, nie odwiedzał natomiast małoletnich dzieci mieszkających z matką E. I. (2) w M.. Nie płacił alimentów na małoletnie dzieci.

(dowód: wywiad środowiskowy –k.51-52, zeznania E. I. (2) –k.55-55verte, A. I. (2) –k.54verte-55, odpisy skróconych aktów urodzenia –k.8-11, odpis skrócony aktu małżeństwa –k.7 w aktach sygn. akt IV RC 1564/16, odpis wyroku SO w Olsztynie z dnia 17 maja 2017 roku w sprawie sygn. akt VI RC 1564/16 –k.6)

Obecnie E. I. (2) jest zatrudniona przez Ośrodek Pomocy (...) w charakterze opiekunki, za wynagrodzeniem około 1 000 zł miesięcznie. Dodatkowo otrzymuje alimenty na małoletnie dzieci w łącznej kwocie 1 000 zł miesięcznie. Przedstawicielska ustawowa otrzymuje dodatek mieszkaniowy w kwocie 200 zł miesięcznie, oraz dodatki na dzieci w łącznej kwocie około 930 zł miesięcznie. Nie jest z nikim związana. Mieszka w mieszkaniu komunalnym w M., za które uiszcza miesięcznie opłaty w łącznej kwocie 1 200 zł, dodatkowo opłaty eksploatacyjne w wysokości około 150 zł miesięcznie. Opłaty za Internet i abonament telefoniczny wynoszą miesięcznie około 800 zł, opłaty za prąd w kwocie 250 zł miesięcznie, rachunek za gaz w wysokości około 80-90 zł miesięcznie oraz opłata za telewizję kablową w kwocie 80 zł miesięcznie. Na bieżące potrzeby rodziny E. I. (2) przeznaczą kwotę około 2 000 zł miesięcznie. Spłaca kredyty zaciągnięte przez pozwanego, którego miesięczne raty wynoszą około 550 zł. Na leki alergiczne wydaje kwotę 200 zł miesięcznie, na leki kardiologiczne dla chłopców przeznaczana jest kwota około 300 zł miesięcznie. Dodatkowo syn J. A. przyjmuje na stałe lek „koncept”, którego cena uzależniona jest od refundacji i waha się od kwoty 200 zł do 800 zł miesięcznie. Ponadto kwota 200 zł miesięcznie przeznaczana jest na korepetycje dla dzieci. E. I. (2) przyjmuje na stałe leki, których koszt miesięczny wynosi około 400 zł.

Małoletni J. S. ma obecnie siedemnaście lat i uczy się w Technikum Informatycznym w G.. Uczęszcza na zajęcia pozalekcyjne w tym naukę na młodszego ratownika. Chłopiec w dalszym ciągu cierpi na epilepsję, (...) i astmę. Znajduje się pod stałą opieką neurologa i kardiologa. Małoletni J. A. aktualnie ma czternaście lat, uczęszcza do siódmej klasy Szkoły Podstawowej w M., wymaga specjalistycznego leczenia ze względu na (...), ponadto posiada podobne schorzenia jak J.. Przyjmuje na stałe leki, których koszt wynosi około 100 zł miesięcznie. A. R. ma obecnie dwanaście lat i jest uczniem siódmej klasy Szkoły Podstawowej w M.. E. A. aktualnie ma dziewięć lat, jest uczennicą trzeciej klasy. Choruje na (...) i przyjmuje z tego tytułu leki na stałe, przy czym miesięczny koszt terapii wynosi około 150 zł miesięcznie. Ponadto dzieci znajdują się pod opieką Poradni P. – Pedagogicznej, gdzie uczestniczą w rodzinnej terapii psychologicznej.

Pozwany A. I. (2) pracuje od listopada 2017 roku w Holandii. Umowa z pozwanym została zawarta na czas określony do stycznia 2020 roku. A. I. (2) za 2018 rok otrzymał przychód w kwocie 62 710, 63 zł. Za mieszkanie płaci miesięcznie 400 euro miesięcznie. Dodatkowo ponosi koszty dojazdu do pracy w wysokości około 60-70 euro miesięcznie oraz koszt związany z ubezpieczeniem w wysokości 24 euro tygodniowo i zobowiązania na składki w wysokości 40-45 euro tygodniowo. Przyjeżdża do Polski dwa razy w roku. Spłaca zadłużenie z tytułu niepłaconych alimentów w kwocie 200 euro miesięcznie oraz kwotę 100 euro miesięcznie celem postępowania egzekucyjnego. Pozwany nie leczy się przewlekłe. Nie posiada na własność nieruchomości, nie ma samochodu. Nie utrzymuje kontaktu z małoletnimi dziećmi.

(dowód: zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu –k.35-43, zaświadczenie o uzyskanych dochodach i wydatkach –k. 44-48, przesłuchanie E. I. (2) – k.18-19, zeznania E. I. (2) –k. 59-60, zeznania A. I. (2) –k.58-59)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z powołanych wyżej dokumentów oraz przesłuchania stron odnośnie ich sytuacji materialnych, możliwości zarobkowych i ponoszonych przez nich kosztów utrzymania.

Sąd zważył, co następuje:

Pozwanego niewątpliwie obciąża obowiązek alimentacyjny wobec małoletnich J. I. (1), J. I. (2), A. I. (1) oraz E. I. (1), a zakres tego obowiązku zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135§ 1 KRO).

W niniejszej sprawie podstawę żądania powodów stanowi art. 138 KRO, zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków rozumie się zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych. Tak określony przedmiot badania Sądu oznacza, że konieczne jest porównanie stanu istniejącego w dacie ostatecznego orzeczenia ustalającego wysokość alimentów ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu.

W ocenie Sądu doszło do zmiany stosunków, które powinny skutkować zwiększeniem wysokości świadczeń alimentacyjnych należnych uprawnionym, jednakże w stopniu mniejszym niż wskazany w żądaniu pozwu.

Przede wszystkim podkreślić należy, że od daty ostatecznego orzeczenia w przedmiocie alimentów wydatki na uprawnionych wzrosły typowo do ich wieku. Małoletni J. S. i J. A. w dalszym ciągu pozostają pod stałym nadzorem lekarzy specjalistów ze względu na schorzenia, co generuje znaczne wydatki. Ponadto J. S. uczy się poza miejscem zamieszkania co wymaga dodatkowych nakładów finansowych. E. A. zdiagnozowano (...) i z tego tytułu dziewczynka przyjmuje na stałe leki, co wiąże się z dodatkowymi nakładami. Ponadto dzieci są pod stałą opieką Poradni P. – Pedagogicznej, gdzie uczestniczą w rodzinnej terapii psychologicznej.

Od chwili ustalenia ostatecznego obowiązku alimentacyjnego zmianie uległa również sytuacja przedstawicieli ustawowej. E. I. (2) zakończyła związek z konkubentem. Samodzielnie wychowuje swoje małoletnie dzieci. Osiąga co prawda stały dochód z pracy, jednak wydatki rodziny znacznie wzrosły. Od ustalenia ostatecznego obowiązku alimentacyjnego zmianie uległa również sytuacja ekonomiczna pozwanego A. I. (2). Wcześniej pozwany pracował jedynie dorywczo, aktualnie A. I. (2) osiąga stały dochód z umowy o pracę za granicą.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że przez okres 2 lat od ostatecznego orzeczenia w przedmiocie alimentów nastąpił wzrost potrzeb małoletnich powodów, związanych przede wszystkim z ich stanem zdrowia i związanymi z tym wydatkami na zakup leków i kosztów dojazdów do lekarzy, co uzasadnia podwyższenie zasądzonej kwoty alimentów.

Pomoc pozwanego w finansowaniu małoletnich dzieci powinna być zwiększona. Pozwany oprócz płacenia alimentów praktycznie nie uczestniczy w codziennym wychowaniu dzieci, a cały ciężar w tym zakresie spoczywa na matce, która stara się zapewnić dzieciom jak najlepsze warunki. Matka małoletnich dzieci przejęła całkowicie obowiązki, które powinny być rozdzielone na oboje rodziców. Nadto należy wskazać, że pozwany otrzymuje stałe wynagrodzenia za pracę, a nie ma nikogo na utrzymaniu.

W ocenie Sądu kwota, do jakiej zostały zwiększone alimenty – 500 zł, przy jednoczesnym udziale matki małoletnich powodów w ich utrzymaniu, przystaje z jednej strony do obecnych potrzeb małoletnich a z drugiej do możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Alimenty podwyższone zostały w stopniu niższym od żądania pozwu, ponieważ możliwości finansowe pozwanego nie są nieograniczone. Wypada również zauważyć, że A. I. (2) również posiada wydatki związane choćby z opłaceniem mieszkania za granicą czy dojazdami do pracy. Nadto sytuacja materialna matki uległa nieznacznej poprawie, w związku z podjęciem przez nią zatrudnienia, jednak zwiększyły się również wydatki rodziny.

Z tych względów na podstawie art. 138 k.r.o. Sąd orzekł jak w punkcie II sentencji, w pozostałej części powództwo oddalając jako zbyt wygórowane (punkt III sentencji).

W związku z wniesieniem sprzeciwu od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 5 listopada 2019 roku w sprawie sygn. akt III RC 164/19 orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 roku, poz. 785 ze zm.), z uwagi na charakter sprawy i sytuację materialną nie obciążając pozwanego kosztami sądowymi (punkt IV sentencji).

Sąd zobligowany treścią art. 333 §1 pkt 1 k.p.c. w punkcie V sentencji orzeczeniu co do alimentów nadał rygor natychmiastowej wykonalności.